

Granskning av kvalitetsarbetet inom skolverksamheten SOLLEFTEÅ KOMMUN

Building a better
working world

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning och samlad bedömning	2
1.1. Sammanfattande iakttagelser	2
1.2. Sammanfattande bedömning och rekommendationer	2
2. Inledning.....	4
2.1. Bakgrund	4
2.2. Syfte och revisionsfrågor	4
2.3. Revisionskriterier	4
2.4. Metod	5
2.5. Avgränsningar och ansvarig nämnd.....	5
3. Granskningsresultat.....	6
3.1. Kommunstyrelsen är huvudman för skolväsendet.....	6
3.2. Kommunfullmäktiges verksamhetsmål.....	6
3.3. Huvudmannens kvalitetsplan	6
3.3.1. <i>Prioriterat område 1: Ökad måluppfyllelse med fokus på höjda kunskapsresultat ..</i>	<i>7</i>
3.3.2. <i>Prioriterat område 2: Pedagogiskt ledarskap.....</i>	<i>7</i>
3.3.3. <i>Prioriterat område 3: Trygghet och studiero</i>	<i>8</i>
3.3.4. <i>Tillkommande uppdrag i kvalitetsplan läsåret 2023/2024</i>	<i>8</i>
3.4. Uppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet	8
3.4.1. <i>Uppföljning utifrån huvudmannens årshjul.....</i>	<i>8</i>
3.4.2. <i>Kvalitetsrapport för enskild skolenhet.....</i>	<i>9</i>
3.4.3. <i>Huvudmannens samlade kvalitetsrapport.....</i>	<i>9</i>
3.4.4. <i>Uppföljning av fullmäktiges mål.....</i>	<i>11</i>
3.5. Vår bedömning	11
Bilaga 1. Revisionskriterier.....	13
Bilaga 2. Källförteckning.....	15
Bilaga 3. Huvudmannens årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet	16

1. Sammanfattning och samlad bedömning

1.1. Sammanfattande iakttagelser

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Sollefteå kommun har EY genomfört en granskning av kvalitetsarbetet inom skolverksamheten. Granskningens syfte har varit att bedöma om kommunstyrelsen säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete.

Revisionsfrågor	Bedömning
Har kommunstyrelsen följt upp och analyserat sin måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen?	Ja. Huvudmannens kvalitetsrapport för läsåret 2023/2024 visar att samtliga prioriterade områden från huvudmannens kvalitetsplan följts upp. Huvudmannens särskilt prioriterade åtgärder från kvalitetsplan följs i huvudsak upp i huvudmannens kvalitetsrapport för 2023/2024. I kvalitetsrapporten för 2023/2024 presenteras och analyseras utfallet för samtliga uppdrag till huvudmannens prioriterade områden <i>pedagogiskt ledarskap och trygghet och studiero</i> Av kvalitetsrapport för läsåret 2022/2023 framgår att endast ett av tre prioriterade områden följts upp. Vi ser positivt på att samtliga prioriterade områden följs upp i kvalitetsrapport för läsåret 2023/2024.
Har kommunstyrelsen identifierat utvecklingsområden och formulerat mål som är relevanta utifrån styrelsens analys och bedömningar?	Ja, i huvudsak. Läsårsvisa kvalitetsrapporter upprättas till grund för utvecklingsområden på huvudmannanivå. Granskningen visar att kommunstyrelsen har fastställt utvecklingsområden. Vi noterar att kommunstyrelsen beslutar om både "prioriterade områden" och "särskilda åtgärder". Det är i vår mening inte uppenbart vad som skiljer dessa båda. Vi noterar även att de prioriterade områdena i huvudmannens kvalitetsplan i allt väsentligt varit identiska över tid och att de till stor del är en återgivning av krav i lag
Har kommunstyrelsen säkerställt att kvalitetsarbetet dokumenteras på ett tillfredsställande sätt?	Ja. Rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet finns framtaget. Huvudmannens samlade kvalitetsrapport för läsåret 2023/2024 visar att uppföljning av samtliga prioriterade områden har genomförts och därmed dokumenterats.

1.2. Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Vår sammanfattade bedömning utifrån granskningens syfte och grunderna för ansvarsprövning är att kommunstyrelsen har säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete.

Utifrån granskningen lämnar vi inte några rekommendationer till kommunstyrelsen.

Skellefteå 16 december 2024

Hannes Lönnqvist
Verksamhetsrevisor
Ernst & Young AB

Aron Larsson
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Ernst & Young AB

Per Stålberg
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Kvalitetssäkrare
Ernst & Young AB

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete innebär att huvudmän, förskole- och skolenheter systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen. Av skollagen framgår också att en viktig del av kvalitetsarbetet på enhetsnivå är att det bedrivs tillsammans med personal, barn och elever samt vårdnadshavare. Det måste därför finnas organisation och resurser som underlättar utvecklingsarbetet både på huvudmannanivå och på enhetsnivå.

Arbetet med systematiskt kvalitetsarbete är kopplat till olika ansvarsnivåer och berör både huvudmän, rektorer, lärare och övrig personal. Att arbetet är fördelat på flera aktörer ställer krav på organisation och styrning. I Sollefteå kommun har kommunfullmäktige uppdragit åt kommunstyrelsen att fullgöra kommunens skyldigheter inom bland grundskola. Vår erfarenhet från kommuner med endast en verksamhetsansvarig nämnd (i Sollefteå kommunstyrelsen) är att styrkedjan inte fungerar tillfredställande. Av arbetsbelastnings- och utrymmesskäl delegeras ofta ansvar för viss uppföljning till ett utskott på ett sätt som inte är förenligt med skollagen. Inte sällan saknas dessutom väsentliga aspekter av kvalitetsarbetet.

Kommunrevisionen har i sin risk- och väsentlighetsanalys bedömt att det är väsentligt att granska om kommunstyrelsen följer skollagens bestämmelser om ett systematiskt kvalitetsarbete.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma huruvida kommunstyrelsen säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete. I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- ▶ Har kommunstyrelsen följt upp och analyserat måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen?
- ▶ Har kommunstyrelsen identifierat utvecklingsområden och formulerat mål som är relevanta utifrån styrelsens analys och bedömningar?
- ▶ Har kommunstyrelsen säkerställt att kvalitetsarbetet dokumenteras på ett tillfredställande sätt?

2.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna i denna granskning utgörs av:

- ▶ Kommunallagen (2017:725) 6 kap. om styrelsers ansvar
- ▶ Skollagen (2010:800) 4 kap. om huvudmannens ansvar för att planera, följa upp och utveckla verksamheten
- ▶ Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete
- ▶ Reglemente för kommunstyrelsen

Revisionskriterierna beskrivs närmare i bilaga 1.

2.4. Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer.

Intervjuade har beretts tillfälle att faktagranska rapporten. Källförteckning och förteckning av intervjupersoner återfinns i bilaga 2.

2.5. Avgränsningar och ansvarig nämnd

Granskningen avgränsas i enlighet med ställda revisionsfrågor och avser kommunstyrelsen.

3. Granskningsresultat

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen samt analysera orsakerna till uppföljningens resultat. Sådan planering, uppföljning och analys ska även genomföras på skolenhetsnivå. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen uppfylls.

Vidare ska varje huvudman på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt utifrån uppföljningens resultat genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Sådan utveckling av utbildningen ska även ske på skolenhetsnivå. Målen ska vara relevanta utifrån huvudmannens analys och bedömningar. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen uppfylls.

Skolverkets allmänna råd anger att huvudmannen bör säkerställa att det finns en effektiv och ändamålsenlig dokumentation för alla skolformer som underlättar analys och beslutsfattande om utvecklingsinsatser och som ger en helhetsbild av utbildningens kvalitet. Rektorn bör säkerställa att dokumentationen möjliggör analys och beslut om utvecklingsinsatser på enhetsnivå, skapa effektiva dokumentationsrutiner som stödjer kvalitetsarbetet, och sträva efter att dokumentationen återspeglar en helhetsbild av enhetens utbildningskvalitet.

3.1. Kommunstyrelsen är huvudman för skolväsendet

Enligt kommunstyrelsens reglemente ska styrelsen leda och samordna arbetet med skolväsendet och övrig utbildning. I dessa ingår bland annat grundskolan. Kommunstyrelsen är därmed huvudman i skollagens mening. Av reglementet framgår att kommunstyrelsen har fyra utskott. Utskottet för unga och lärande ansvarar bland annat för förskola, grund- och gymnasieskola och anpassad grundskola. Utskotten bereder frågor till kommunstyrelsen utifrån sina ansvarsområden och fattar beslut i de ärenden styrelsen delegerat till respektive utskott.

3.2. Kommunfullmäktiges verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har i budget för 2024 beslutat om ett övergripande verksamhetsmål. Till verksamhetsmålet finns fem fokusområden varav ett är utbildning. Målbilden är att kommunen ska skapa goda och långsiktiga förutsättningar för barn och unga. Till fokusområdet kopplas inriktningsmål:

- ▶ Skolan ska verka för att fler elever uppnår behörighet till universitet och högskola.
- ▶ Sollefteå kommun prioriterar rekrytering av och utbildning till behöriga lärare för att säkerställa kvalitet och ökad andel med lärarlegitimation.
- ▶ Samverkan ska ske mellan vårdnadshavare, skola och socialtjänsten för att tidigt förebygga ohälsa för barn och unga.

3.3. Huvudmannens kvalitetsplan

Kommunstyrelsen beslutar årligen om en kvalitetsplan som omfattar all skolverksamhet inklusive grundskola. Av styrelsens protokoll framgår att planen beslutas i början av varje kalenderår och gäller kommande höst- samt vårtermin. I samband med att kommunstyrelsen

beslutar om kvalitetsplan för kommande läsår tar styrelsen del av en uppföljning av kvalitetsplanen i form av en kvalitetsrapport för förgående läsår. Styrelsen beslutade i januari 2024 att godkänna kvalitetsrapport för läsåret 2022/2023 samt godkänna kvalitetsplan för läsåret 2024/2025.

Det systematiska kvalitetsarbetet preciseras i ett årshjul¹ för såväl huvudmanna- som rektorsnivå. Av planen framgår att årshjulet revideras årligen utifrån huvudmannens systematiska kvalitetsarbete. Av planen för läsåret 2023/2024 framgår tre prioriterade områden för perioden. Intervjuade uppger att de prioriterade områdena skapar en tydlighet i arbetet. Vissa intervjuade menar dock att det delvis saknas en gemensam tolkning kring innebörden av vissa delar i de prioriterade områdena. Till varje prioriterat område kopplas uppdrag samt hur området ska följas upp:

3.3.1. Prioriterat område 1: Ökad måluppfyllelse med fokus på höjda kunskapsresultat

Av området framgår att huvudmannen uppdrar till varje rektor och till varje lärare i samtliga skolformer:

- ▶ Att utveckla undervisningens kvalitet
- ▶ Att fokusera på språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt/undervisning (SKUA) för att främja barns/elevs språkutveckling och tilltro till sin förmåga
- ▶ Att särskilt fokusera på läsning
- ▶ Att aktivt arbeta för att elevhälsoarbetet ska vara en naturlig del i skolan, undervisningen i klassrummet och därmed särskilt fokusera på tidiga insatser
- ▶ Att aktivt främja närvaro och förebygga skolfrånvaro

Uppföljning sker genom lednings- och kvalitetsdialoger mellan huvudman och rektor. Vid dialogen redogörs för respektive verksamhets kvalitetsrapport från föregående läsår. En fördjupad analys av rektorsområdets resultat med handlingsplan och förväntade effekter av de, av rektor, beslutade åtgärder för ökad måluppfyllelse presenteras.

3.3.2. Prioriterat område 2: Pedagogiskt ledarskap

Av området framgår att huvudmannen bland annat uppdrar till varje rektor:

- ▶ Att aktivt leda och utveckla undervisningens kvalitet i skolan
- ▶ Att aktivt leda den språk- och kunskapsutvecklande lärprocessen (SKUA) i alla verksamheter
- ▶ Att aktivt leda den formativa lärprocessen i all skolverksamhet
- ▶ Att särskilt fokusera på läsning
- ▶ Att skriftligt, inom ramen för såväl huvudmannens som rektorsområdets systematiska kvalitetsplan, redovisa hur rektor leder och styr verksamheten mot nationella och kommunala mål och riktlinjer

Uppföljning sker genom ledningsdialoger med samtliga rektorer.

¹ Huvudmannens årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet framgår av bilaga 3.

3.3.3. Prioriterat område 3: Trygghet och studiero

Av området framgår att huvudmannen uppdrar till varje rektor:

- ▶ Att genom ett aktivt förebyggande arbete skapa trygga miljöer i alla verksamheter. Arbetet ska baseras på grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter
- ▶ Att trygghet och studiero ska vara en del i de resultatanalyser som genomförs över läsåret
- ▶ Att följa riktlinjerna för anmälan till huvudman gällande kränkande behandling

Trygghet och studiero ska enligt kvalitetsplanen för läsåret 2023/2024 följas upp i kvalitetsrapport samt vid kvalitetsdialoger.

3.3.4. Tillkommande uppdrag i kvalitetsplan läsåret 2023/2024

Utöver de prioriterade målområdena har kommunstyrelsen i kvalitetsplan för läsåret 2023/2024 beslutat om särskilda åtgärder som ska prioriteras och genomföras. De särskilda åtgärderna utgår från föregående års kvalitetsdialoger samt kvalitetsplan. Styrelsen har bland annat beslutat att prioritera att undervisning ska genomföras av ämnesbehöriga lärare, att rekrytering av behöriga lärare ska prioriteras samt att åtgärder ska vidtas för att eleverna ska nå målen inom läsårstiderna. Av kvalitetsplan framgår inte när eller hur de särskilda åtgärder ska följas upp. Skolchef uppger dock vid intervju att rektorerna tillsammans utformar ett årshjul som utgår från huvudmannens årshjul. Det är därefter upp till varje rektor att planera och genomföra insatser i den egna verksamheten utifrån de tillkommande uppdragen i styrelsens kvalitetsplan. Verksamhetschef för grundskolor följer kontinuerligt upp rektorernas arbete med de tillkommande under läsåret.

Jämförelse av kvalitetsplanerna för läsåren 2022/2023, 2023/2024 och 2024/2025 visar att de prioriterade områdena i allt väsentligt varit identiska över tid. Intervjuade rektorer uppger att de prioriterade områdena varit snarlika under flera år. Presidiet för utskottet för unga och lärande uppger vid intervju att de prioriterade områdena ska förstås som vad Sollefteå kommun behöver göra. Vidare uppges att skolenheterna har kommit olika långt i arbetet varför uppdragen i de prioriterade områdena inte är riktade till samtliga rektorer. Även de särskilt prioriterade åtgärderna uppvisar likheter över tid vad gäller formulering. Ett antal prioriteringar har dock tillkommit och andra har plockats bort.

3.4. Uppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet

3.4.1. Uppföljning utifrån huvudmannens årshjul

Vid läsårets slut ska varje rektor upprätta en kvalitetsrapport utifrån en förutbestämd mall som utgår från de tre prioriterade områdena. Kvalitetsrapporterna innehåller kunskapsresultat från föregående höst- och vårtermin. Rapporterna färdigställs i september och överlämnas till huvudmannen.

Rapporterna behandlas sedan under kvalitetsdialoger där rektorerna, biträdande rektorer, skolchef och verksamhetschef för grundskolan deltar. Vid dialogerna diskuterar de gemensamt respektive kvalitetsrapport för att identifiera gemensamma nämnare. Rektorerna uppger vid intervju att dialogerna har stor betydelse för utvecklingen av verksamheten.

I oktober genomförs kvalitetsdialog mellan utskottet för unga och lärande, rektor, biträdande rektor, skolstrateg, skolchef och verksamhetschef för grundskolan. Dialogerna beskrivs av intervjuade som mycket betydelsefulla.

Efter dialogerna sammanställer förvaltningen en samlad rapport till huvudmannen baserad på rektorernas kvalitetsrapporter och kvalitetsdialogerna. Rapport behandlas av utskottet för unga och lärande i december, och beslut om kvalitetsrapporten fattas av kommunstyrelsen. Styrelsen får en genomgång av kvalitetsplanen och kvalitetsrapporten samt en förklaring av resonemangen och förslagen som diskuterats i utskotten. Styrelsen upplever att informationsutbytet håller en tillräcklig nivå.

Under våren tar utskottet för unga och lärande del av kunskapsresultaten för höstterminen. I mars träffar de återigen rektorer och biträdande rektorer för kortare dialoger för att diskutera hur arbetet har fortlöpt sedan höstens dialoger. I juni får utskottet en redovisning av Skolenkäten, som genomförs av Skolinspektionen. Enkäten behandlar huvudsakligen undervisning och lärande, anpassning efter elevens behov, grundläggande värden och inflytande samt trygghet och studiero. Resultatet av enkäten redovisas för kommunstyrelsen inom ramen för kvalitetsrapport 2023/2024.

3.4.2. Kvalitetsrapport för enskild skolenhet

Rektorer beskriver vid intervju att de har tillgång till ett bra underlag i form av måluppföljningar, Skolinspektionens nationella enkät samt frånvarostatistik när kvalitetsrapport ska skrivas fram. Vi har inom ramen för granskningen tagit del av kvalitetsrapport för Vallaskolan för läsåret 2023/2024. I kvalitetsrapporten presenteras uppföljning och analys av elevernas bedömningar och betyg fördelat per ämne. Till varje ämne presenteras även en handlingsplan. I kvalitetsrapporten sker en uppföljning av samtliga uppdrag med relevans för grundskolan som huvudmannen riktat till varje rektor inom de tre prioriterade områdena.

Flertalet av huvudmannens särskilt prioriterade åtgärder behandlas i kvalitetsrapporten, dock inte samtliga med bäring på grundskolan. Detta är dock i linje med att samtliga prioriterade åtgärder inte är riktade till alla skolenheter i kommunen.

3.4.3. Huvudmannens samlade kvalitetsrapport

Av kvalitetsplanen för 2023/2024 framgår att uppföljning ska ske genom värdering av läget mot de nationella målen samt utifrån kvalitetsplanens tre prioriterade områden. Vidare framgår att övrig uppföljning ska ske i enlighet med huvudmannens årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet.

I huvudmannens kvalitetsrapport² för 2023/2024 genomförs uppföljning av samtliga tre prioriterade områden. Utfallet för respektive uppdrag till huvudmannens prioriterade område *ökad måluppfyllelse med fokus på höjda kunskapsresultat* presenteras och analyseras. I rapporten presenteras statistik avseende bedömningar för årskurs tre samt betyg för årskurs sex och nio. Uppdelning sker per skola och per ämne. Vidare presenteras medelvärden för betygsresultat i samtliga ämnen för årskurs sex och nio. Även här sker uppdelning per skola

² Kvalitetsrapport för 2023/2024 kommer enligt uppgift från skolchef att presenteras för kommunstyrelsen i januari 2025. Kvalitetsrapporten är vid granskningens genomförande inte beslutad.

och per ämne. I kvalitetsrapporten redovisas även antalet elever i årskurs sex och nio som uppnått betygskriterierna i samtliga ämnen under perioden 2022-2024. Jämförelse med Sverige som helhet genomförs inte. Offentlig statistik från Kolada visar att andelen elever som uppnått betygskriterierna i alla ämnen i årskurs sex och årskurs nio varierar över tid:

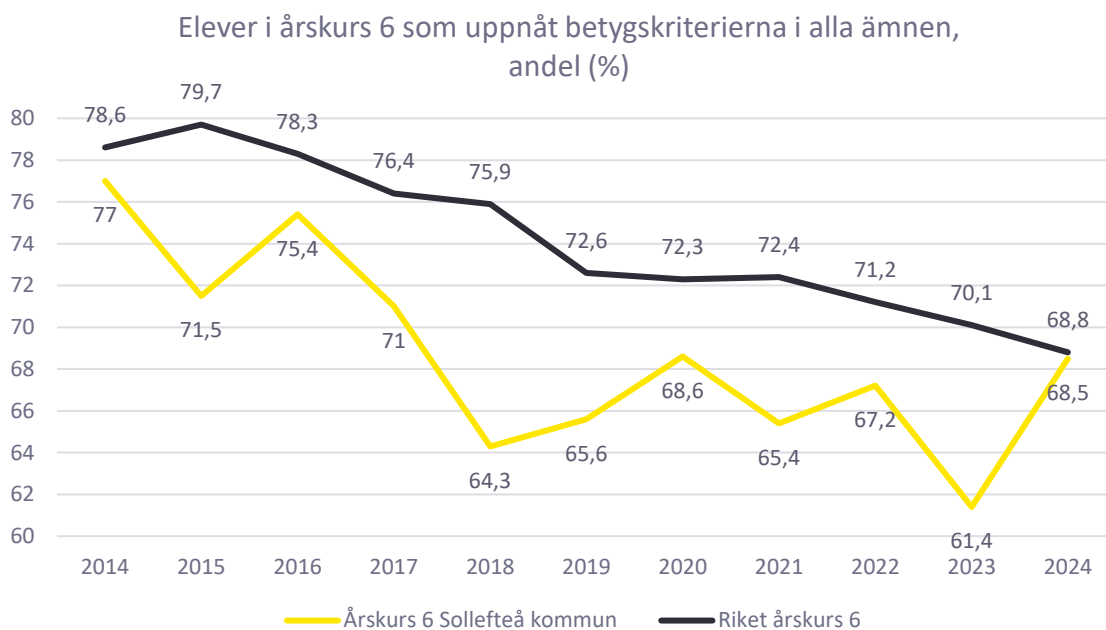

Diagram 1: Statistik från Kolada - elever i årskurs 6 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%).

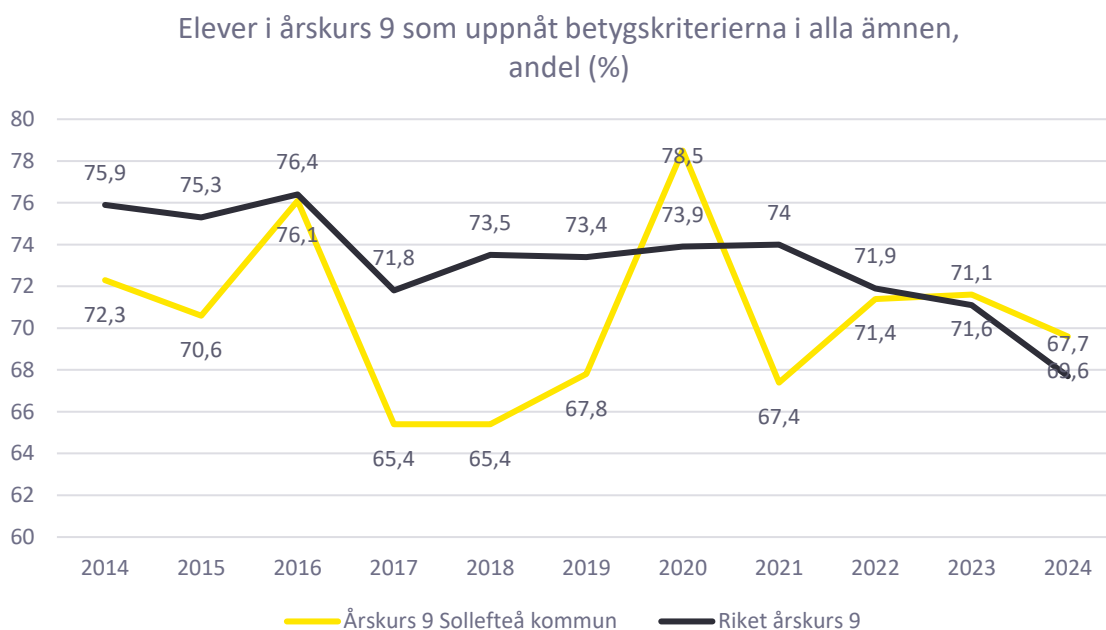

Diagram 2: Statistik från Kolada - elever i årskurs 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%).

Utfallet för respektive uppdrag till huvudmannens prioriterade område *pedagogiskt ledarskap* presenteras och analyseras. Uppföljningen visar att rektorerna arbetat med att utveckla former för erfarenhetsutbyte och kollegialt lärande.

I kvalitetsrapport för läsåret 2023/2024 presenteras och analyseras utfallet för respektive uppdrag till huvudmannens prioriterade område trygghet och studiero. Av uppföljningen framgår att kommunens grundskolor arbetat med värdegrundsarbete genom olika insatser.

Huvudmannens särskilt prioriterade åtgärder från kvalitetsplan följs i huvudsak upp i kvalitetsrapport för 2023/2024. Förvaltningen genomför en analys av andelen behöriga lärare samt rekryteringsläget av behöriga lärare. Analysen visar det finns brist på behöriga lärare nationellt samt att Sollefteå kommun beslutat att bedriva skolor över hela kommunen. Analysen visar även att andelen behöriga lärare är högre i låg- och mellanstadiet jämfört med högstadiet. I kvalitetsrapporten presenteras olika typer av insatser för att öka lärarbehörigheten i kommunen.

3.4.4. Uppföljning av fullmäktiges mål

Uppföljning av kommunfullmäktiges mål sker i delårsbokslut per augusti samt årsredovisning. Uppföljning i delårsbokslut per augusti visar att två av tre inriktningsmål prognosticeras att uppnås. Kommunstyrelsens uppföljning visar att andelen legitimerade lärare med behörighet i minst ett ämne minskat från 59 procent år 2022/2023 till 58 procent år 2023/2024. Målet bedöms därför inte vara uppfyllt.

3.5. Vår bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen har följt upp och analyserat sin måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Vår bedömning grundas på att kommunstyrelsen årligen beslutar om en kvalitetsplan för kommande läsår samt kvalitetsrapport för föregående läsår. Av huvudmannens kvalitetsrapport för läsåret 2023/2024 framgår att samtliga tre prioriterade områden följts upp. Huvudmannens särskilt prioriterade åtgärder följs i huvudsak upp i huvudmannens kvalitetsrapport för 2023/2024. Kvalitetsrapport för läsåret 2023/2024 innefattar bedömningar för årskurs tre samt betygsfördelning för årskurs sex och nio. Uppdelning sker per skola och per ämne. Vidare presenteras medelvärde för betygsresultat i samtliga ämnen för årskurs sex och nio fördelat per skola och ämne. I uppföljningen presenteras även en samlad bild avseende andelen elever i årskurs sex och nio som uppnått betygskriterierna i samtliga ämnen. Uppföljningen avser åren 2022 till 2024. I kvalitetsrapporten för 2023/2024 presenteras och analyseras utfallet för samtliga uppdrag till huvudmannens prioriterade områden *pedagogiskt ledarskap* och *trygghet och studiero*

Vi noterar att uppföljningen i kvalitetsrapporten för 2023/2024 skiljer sig från föregående år. I kvalitetsrapporten för 2022/2023 framgick att endast ett av huvudmannens tre prioriterade områden hade följts upp. Vi ser positivt på att samtliga prioriterade områden följs upp i årets rapport. Vi noterar även att underlaget avseende fördelning av betyg har förbättrats jämfört med föregående år, vilket ger en tydligare bild av kunskapsresultaten.

Vidare bedömer vi att kommunstyrelsen i huvudsak har identifierat utvecklingsområden och formulerat mål som är relevanta utifrån styrelsens analys och bedömningar.

Vår bedömning grundas på att läsårsvisa kvalitetsrapporter upprättas till grund för utvecklingsområden på huvudmannanivå samt att kommunstyrelsen fastställt utvecklingsområden. Vi noterar att kommunstyrelsen beslutar om både "prioriterade områden" och "särskilda åtgärder". Det är i vår mening inte uppenbart vad som skiljer dessa båda. Vi noterar även att de prioriterade områdena i huvudmannens kvalitetsplan i allt väsentligt varit identiska över tid och att de till stor del är en återgivning av krav i lag.

Slutligen bedömer vi att kommunstyrelsen har säkerställt att kvalitetsarbetet dokumenteras på ett tillfredställande sätt.

Vår bedömning grundas på att huvudmannen har skapat rutiner och former för dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet samt att det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras. Kommunstyrelsen har i kvalitetsplan beslutat om ett årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet. Av årshjulet framgår när rektor ska inkomna med kvalitetsrapport för den enskilda skolenheten, när kvalitetsdialoger ska genomföras samt när huvudmannens kvalitetsrapport ska presenteras för utskottet för unga och lärande. Huvudmannens samlade kvalitetsrapport för läsåret 2023/2024 visar att uppföljning av samtliga prioriterade områden har genomförts och därmed dokumenterats.

Bilaga 1. Revisionskriterier

Kommunallag (2017:725) 6 kap. som reglerar styrelsen och övriga nämnder

Enligt kommunallagen 6 kap 1§ ska styrelsens leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet.

Enligt kommunallagen 6 kap 6§ ska nämnderna/styrelsen inom sitt område tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Skollagen (2010:800) 4 kap. om huvudmannens ansvar för att planera, följa upp och utveckla skolverksamheten

Skollagens fjärde kapitel fokuserar på systematiskt kvalitetsarbete och inflytande. Det ställer krav på att varje huvudman systematiskt ska planera, följa upp och analysera utbildningen för att genomföra förbättringsåtgärder. Denna process ska även utföras på förskole- och skolenhetsnivå med involvering av personal, elever och vårdnadshavare. Det systematiska kvalitetsarbetet ska syfta till att uppnå de nationella målen för utbildningen, och allt arbete i detta syfte måste dokumenteras. Om brister upptäcks, är det huvudmannens ansvar att vidta nödvändiga åtgärder.

Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete (2012)

De allmänna råden beskriver hur huvudmannen samt förskole- och skolenheter bör arbeta för att motsvara skollagens krav på ett systematiskt kvalitetsarbete

Att följa upp resultat och måluppfyllelse

Enligt Skolverkets allmänna råd för det systematiska kvalitetsarbetet bör huvudmannen samla in och sammanställa resultaten för alla verksamheter tillsammans med underlag som visar hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen har påverkat måluppfyllelsen. Utöver den kontinuerliga uppföljningen bör huvudmannen även genomföra utvärderingar avseende huvudmannens samlade verksamhet inom särskilt identifierade områden.

Rektorn bör sammanställa enhetens resultat och se till att det finns underlag som visar hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen har påverkat måluppfyllelsen. Dessutom bör rektorn se till att det, utöver uppföljningen, genomförs utvärderingar av särskilt identifierade områden inom enheten.

Att analysera och bedöma utvecklingsbehoven

Enligt Skolverkets allmänna råd för det systematiska kvalitetsarbetet bör huvudmannen, med utgångspunkt i uppföljningen, analysera vad som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen för den samlade verksamheten. Huvudmannen bör också analysera om orsakerna framgår tydligt eller om ytterligare uppföljning eller utvärdering behöver genomföras. Analysen ska användas som underlag för dialoger med enheterna om utvecklingsbehov, och utifrån analysen bör huvudmannen identifiera utvecklingsområden och besluta vilka insatser som ska prioriteras för att de nationella målen ska uppfyllas.

Rektorn bör tillsammans med personalen, och utifrån uppföljningen, analysera vad i enhetens verksamhet som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen. Rektorn bör också analysera om orsakerna framgår tydligt eller om ytterligare uppföljning eller utvärdering behöver genomföras. Utifrån analysen bör rektorn identifiera utvecklingsområden tillsammans med personalen och därefter besluta vilka insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas.

Att dokumentera kvalitetsarbetet

Enligt Skolverkets allmänna råd för det systematiska kvalitetsarbetet bör huvudmannen se till att det finns dokumentation för alla skolformer och fritidshemmet som är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på huvudmannanivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser. Vidare bör huvudmannen skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för huvudmannens kvalitetsarbete. Slutligen bör huvudmannen sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom huvudmannens verksamhet.

Rektor bör se till att dokumentationen är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser. Rektor bör även skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbeten. Slutligen bör rektor sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Reglemente för kommunstyrelsen (beslutad av KF 2023-02-27, reviderad 2024-02-26)

Kommunstyrelsen har enligt reglemente ansvar för att leda och samordna arbetet med skolväsendet och övrig utbildning. I kommunstyrelsens verksamhetsansvar ingår utbildning. Kommunstyrelsen fullgör kommunens uppgifter enligt de lagar och förordningar som gäller för detta ansvarsområde.

Bilaga 2. Källförteckning

Intervjuer

- ▶ Grundskolerektorer, 2024-10-25
- ▶ Skolchef och verksamhetschef, 2024-10-25
- ▶ Utskottet för unga och lärandes presidium, 2024-10-25
- ▶ Kommunstyrelsens presidium, 2024-10-29

Dokumentation

- ▶ Delegeringsordning för kommunstyrelsen
- ▶ Delårsbokslut per augusti för Sollefteå kommun 2023 och 2024
- ▶ Huvudmannens kvalitetsrapport läsåret 2023-2024
- ▶ Kvalitetsplan för samtliga skolformer 2023-2024 och 2024-2025
- ▶ Kvalitetsrapport – måluppfyllelse i grundskola och gymnasium läsåret 2022/2023
- ▶ Kvalitetsrapport läsåret 2023/2024 för Vallaskolan
- ▶ Protokoll för kommunstyrelsen 2023 och 2024
- ▶ Protokoll för utskottet för unga och lärande 2023 och 2024
- ▶ Reglemente för kommunstyrelsen och dess utskott
- ▶ Årsredovisning 2023 för Sollefteå kommun
- ▶ Övergripande verksamhetsplan med budget 2024-2026 för Sollefteå kommun

Bilaga 3. Huvudmannens årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet

Årshjul huvudman 2023

